

„ŽENY EINA LEIN

L. Onerva (1882-1972)

- vl. jm. Hilja Onerva Lehtinen
- básně, romány, překlady, kritiky
- *Inari* (1913), *Mirdja* (1908)

Aino Kallas (1878-1956)

- dcera Julia Krohna
- žila v Estonsku (Noor-Eesti)
- *Häät* (1904-1905, Svatba)
- *Lähtevien laivojen kaupunki* (1913, Město odplouvajících lodí)
- *Sudenmorsian* (1928, Vlčí nevěsta)

Aino Kallas

VOLBY VE FINSKU 1907

- do nově ustanoveného parlamentu (*eduskunta*, 1906)
- muži i ženy nad 24 let
- šest stran (sociální demokracie, starofinové, mladofinové, švédská strana, agrárníci, křesťanští demokraté),
- volební účast 70 %,
- zvoleno 181 mužů a 19 žen (30 % kandidujících)
- Ilmari Kianto (1874-1970)
 - Červená čára (1909)
 - Topi Romppanen + Riika, region Kainuu
 - film: rež. Matti Kassila (1959): areena.yle.fi/1-403471

SEVERSKÁ DRAMATIKA

Ludvig Holberg, Bjørnstjerne Bjørnson, Henrik Ibsen,
August Strindberg

Ludvig Holberg (1684–1754)

- kritické hry o aktuálních problémech
- autor charakterových komedií
- *Jeppe z Hůrky/Vršku/Kopečku* (1722)
 - Stavovské divadlo, 1965, r. Jarolím Pleskot, hl. r. Rudolf Hrušínský
 - www.ceskatelevize.cz/porady/10245719005-jeppe-z-vrsku/20954215683

NORSKO V 19. STOLETÍ

1380 Vstup do personální unie s Dánskem

1814 Vstup do personální unie se Švédskem

1905 Vyhlášení nezávislosti

Ivar Aasen (1813-1896) – obrození norštiny:
landsmål (dnes *nynorsk*) x *bokmål*

1885: *landsmål* uznán jako druhý úřední jazyk

BJØRNSTJERNE BJØRNSON (1832-1910)

- držitel Nobelovy ceny 1903
- povídka Synnøve ze Slunečného návrší (1857), sbírka Selské povídky (1873)
- dramata:
Král Sigurd (1862),
Redaktor (1875),
Rukavička (1883)
- Ano, milujeme tuto zemi (1859)

HENRIK IBSEN (1828–1906)

- počátky kariéry spjaté s bergenským Norským divadlem, pak působil v Christianii, po 1864 exil
- Ibsenovo novátorství:
 - 1) aktuální témata
 - 2) analytická technika:
„předtextová historie je zpřítomněna v dialogu postav“
 - 3) boj pohlaví – viz Edward Albee, Strindberg, Lars Norén

HRY

- PEER GYNT (1867)
 - hudba: Edvard Grieg
 - prototyp norské národní povahy
 - romantismus x existencialismus (4. dějství)
- NORA/DOMEČEK PRO PANENKY/DOMOV LOUTEK (*Et Dukkehjem*, 1879)
 - realistické drama, nízký počet postav (Nora + Thorvald Helmerovi, Kristina Lind, Nils Krogstad,...)
- další: DIVOKÁ KACHNA (1884), ROSMERSHOLM (1886), HEDDA GABLEROVÁ (1890)...

AUGUST STRINDBERG DRAMATIK

- ovlivnil symbolisty, německé expresionisty, impresionisty a absurdní divadlo 20. století; nové divadelní formy (subjektivní drama); revoluční pojetí promluv postav
- trojice naturalistických dramát: Otec, Slečna Julie, Věřitelé
- OTEC (1887) – „moderní tragédie“, souboj pohlaví, manipulace
- SLEČNA JULIE (1888) – aristokratka Julie x sluha Jean, třídní nerovnost
- po krizi inferno v 90. letech: „drama jako sled výjevů“
- HRA SNŮ (1901) – symbolistní, expresionistická
- další: TANEC SMRTI I-II (1900), SONÁTA DUCHŮ/SONÁTA PŘÍŠER/STRAŠIDELNÁ SONÁTA (*Spöksonaten*, 1907) – komorní drama, ERIK XIV. – historické